

ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΣ ΣΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ

Ολυμπία Μπάρμπα
Μπάμπης Χιώτης
Κων/να Μάγγου
2017, Β3 Γυμνασίου

ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ

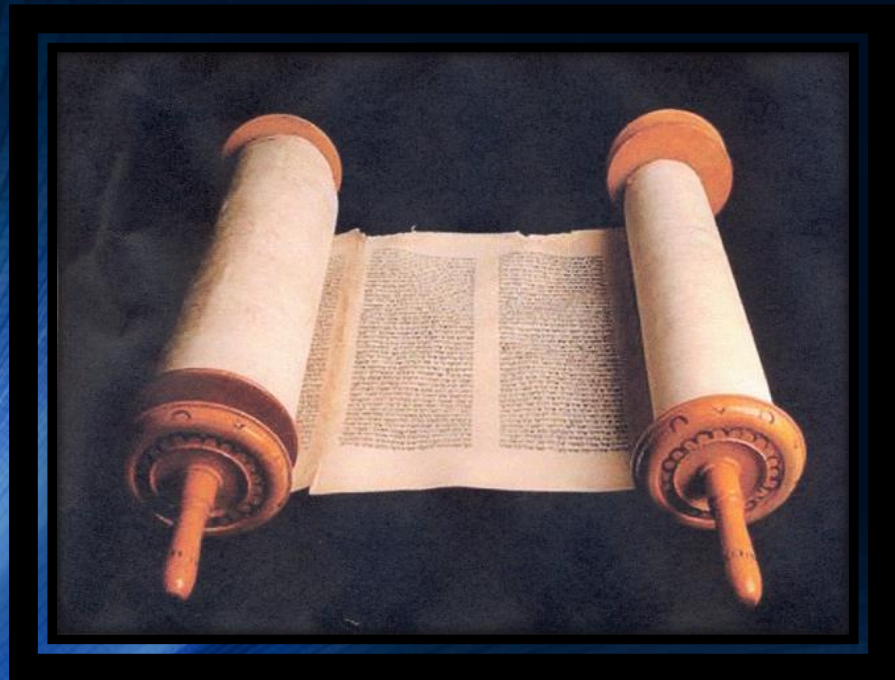
Η Βυζαντινή Αυτοκρατορία (αλλιώς Βυζάντιο, Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία ή Ρωμανία) είχε πρωτεύουσα την Κωνσταντινούπολη. Ήταν η συνέχεια της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας και οι αυτοκράτορες έφεραν τον τίτλο «Βασιλεύς Ρωμαίων». Τα χρονικά όρια της Βυζαντινής-Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας ξεκινούν από τα εγκαίνια της Κωνσταντινούπολης στις 11 Μαΐου του 330 και φτάνουν ως την τελική της πτώση, την Άλωση από τους Οθωμανούς, στις 29 Μαΐου 1453.

Περίπου το 500 μ.Χ., η χριστιανική εκκλησία είχε στρέψει τους περισσότερους ταλαντούχους επιστήμονες της εποχής σε ιεραποστολικές δραστηριότητες, με αποτέλεσμα να διακοπεί προσωρινά η περαιτέρω ανάπτυξη των επιστημών στη Βυζαντινή Αυτοκρατορία. Κατά τους έξι πρώτους αιώνες της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, ο στόχος ήταν να διαδώσει τις επιστημονικές θεωρίες, αλλά όχι το τεχνικό περιεχόμενο και τις μεθόδους της ελληνικής επιστήμης. Κατά τον 8^ο αιώνα, αρχίζει η διδασκαλία της αριστοτελικής φιλοσοφίας, καθώς η Λογική του Αριστοτέλη θεωρήθηκε χρήσιμη στους αγώνες που έκαναν οι εικονολάτρες. Γύρω στο 850 μ.Χ., ο Λέων ο μαθηματικός αποκαθιστά την παράδοση ανώτερης εκπαίδευσης, αλλά η θέση των θετικών επιστημών παρέμεινε περιορισμένη.

ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Μέσω του Βυζάντιου διασώθηκαν ιστορικά έργα σημαντικών επιστημόνων και ιστορικών του αρχαίου κόσμου, με αποτέλεσμα να επιβιώσουν στους επόμενους αιώνες. Έτσι, υπήρχαν οι απαραίτητες γνώσεις για έρευνα σε πάρα πολλούς τομείς που βοήθησαν στην εξέλιξη του δυτικού κόσμου. Ωστόσο, οι Βυζαντινοί δεν περιορίστηκαν μόνο στην αντιγραφή των αρχαίων χειρόγραφων, αλλά και στη συγγραφή νέων, όπου κατέγραψαν τις σπουδαίες ανακαλύψεις και τα τεχνολογικά επιτεύγματά τους.

Στον θεολογικό και τον θρησκευτικό τομέα, οι βυζαντινοί βοήθησαν πάρα πολύ. Αρχικά κάποια σπουδαία πρόσωπα όπως ο Φίλων ο Αλεξανδρεύς και ο Μέγας Βασίλειος κατάφεραν να μεταφράσουν το ιερό κείμενο της Γένεσης με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορεί να ταιριάζει και να συνδυαστεί με τις θεωρητικές απόψεις του τότε κόσμου, δηλαδή στο αστρονομικό θέμα περί του γεωκεντρικού σφαιρικού κόσμου.

ΕΡΓΑ ΑΡΧΑΙΩΝ

Στην ίδια την Κωνσταντινούπολη επανεκδόθηκαν πολλά έργα αρχαίων και νεότερων επιστημόνων, όπως του Ευκλείδη, του Αρχιμήδη, του Απολλώνιου από την Πέργη της Παμφυλίας, του Κλαύδιου Πτολεμαίου, του Διόφαντου, του Θέωνος του Αλεξανδρέα (του πατέρα της Υπατίας) και άλλων. Αργότερα, αραβικές πηγές αναφέρουν την παρουσία Βυζαντινών επιστημόνων στη Βαγδάτη και τη Δαμασκό, που από τις αρχές του 9ου αιώνα έγιναν κέντρα καλλιέργειας των μαθηματικών, ειδικά της άλγεβρας, και της αστρονομίας. Το Βυζάντιο βρισκόταν σε συνεχή επαφή με το αραβικό χαλιφάτο αυτή την περίοδο, σε ειρηνικά ή πολεμικά έργα, όπως μαρτυρεί η περίπτωση του υγρού πυρός.

Το υγρό πυρ και γνωστό στους Δυτικούς ως ελληνικό πυρ ήταν ένα όπλο της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, που εφευρέθηκε τον ύστερο 7ο αιώνα μ.Χ.. Εκτοξευόμενο από καταπέλτες, το υγρό πυρ είχε την ιδιότητα να μην σβήνει στο νερό. Ως εκ τούτου, έπαιξε σημαντικό ρόλο στην απόκρουση των αραβικών πολιορκιών της Κωνσταντινούπολης, και σε αρκετές ναυτικές συμπλοκές με τους Άραβες και τους Ρως

ΥΓΡΟ ΠΥΡ

ΣΧΟΛΕΣ

ΟΙ ΣΧΟΛΕΣ ΣΤΗΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ ΗΤΑΝ ΟΙ ΕΞΗΣ:

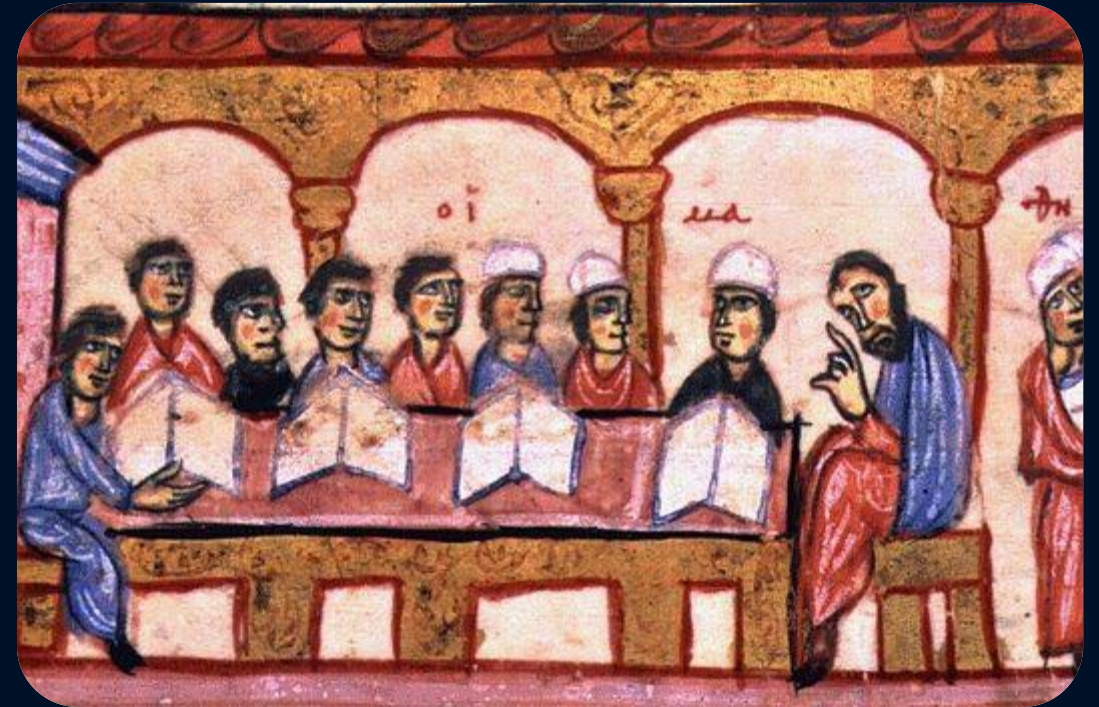
- α) Στην Αθήνα: η Ακαδημία
- β) Στην Αλεξάνδρεια: Σχολές αστρονομίας, γεωμετρίας και ιατρικής
- γ) Στην Αντιόχεια: Σχολές φιλοσοφίας και ρητορικής
- δ) Στη Βηρυτό: Νομική Σχολή
- ε) Στην Πέργαμο: Σχολή νεοπλατωνικής φιλοσοφίας
- στ) Και από τον 4^ο αιώνα, στην Κωνσταντινούπολη: Σχολή Δημόσιας Διοίκησης
- ζ) Πανεπιστήμιο της Κωνσταντινούπολης

Από τις αρχές του 6^{ου} αιώνα και μετά ο αριθμός των πανεπιστημιακών Σχολών της ανατολικής αυτοκρατορίας άρχισε να μειώνεται εξαιτίας της πολιτικής του Ιουστινιανού Α' (527-565 μ.Χ.) κατά των εθνικών αιρετικών και της ισχυροποίησης και επέκτασης των Αράβων.

ΣΧΟΛΕΣ ΝΟΜΙΚΗΣ, ΝΕΟΠΛΑΤΩΝΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ

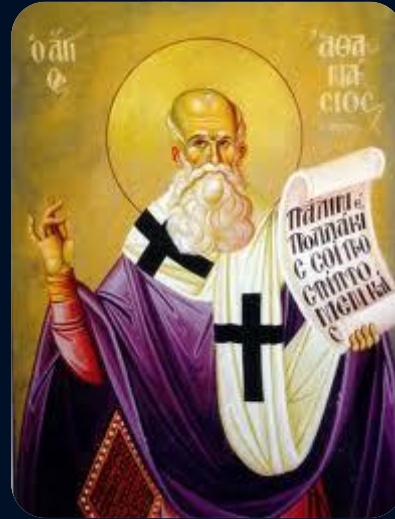
Η Βηρυτός διέθετε μία από τις σπουδαιότερες Σχολές Νομικής, που ο Λιβάνιος (4^{ος} αιώνας) ονόμαζε «Μητέρα των Νόμων» και η οποία διακρινόταν για τον ιστορικό της προσανατολισμό και τις πνευματικές της διακρίσεις. Η Σχολή ήταν στελεχωμένη με ένα διάσημο σώμα καθηγητών και κατάρτιζε άριστους νομικούς και άρτια εκπαιδευμένους διοικητικούς υπαλλήλους, με αποτέλεσμα να προσελκύει πλήθος σπουδαστών από όλα τα μέρη της αυτοκρατορίας. Στα τέλη του 4^{ου} αιώνα ιδρύθηκε από τον γηγενή φιλόσοφο των Αθηνών Πλούταρχο η Νεοπλατωνική Ακαδημία. Έδρα της είχε την οικία του ιδρυτή της στις νότιες παρυφές της Ακρόπολης

ΣΧΟΛΕΣ ΝΟΜΙΚΗΣ, ΝΕΟΠΛΑΤΩΝΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Το πρώτο πανεπιστήμιο στην Κωνσταντινούπολη ιδρύθηκε από τον αυτοκράτορα Κωνστάντιο. Ονομάστηκε «Μέγα Διδασκαλείον», στεγαζόταν στο Καπιτώλιο και σε αυτό δίδασκαν οι εθνικοί ρητοροδιδάσκαλοι και σοφιστές.

Το πανεπιστήμιο της Κωνσταντινούπολης συνέχισε να λειτουργεί μέχρι την Άλωση της Πόλης το 1453. Τελευταίος διδάσκαλος του Μουσείου υπήρξε ο Μιχαήλ Αποστόλης, ανθρωπιστής, θεολόγος και κωδικογράφος που διαδέχθηκε το 1452 τον Ιωάννη Αργυρόπουλο. Ο Αποστόλης δίδαξε μέχρι την Άλωση της Πόλης το 1453, οπότε και πιάστηκε αιχμάλωτος. Έναν χρόνο αργότερα εξαγόρασε την ελευθερία του.

Η Νομική Σχολή ασχολούταν με τη μελέτη του δικαίου και την ερμηνεία των νόμων και μεριμνούσε για την ένταξη των αποφοίτων της στις δημόσιες υπηρεσίες καθώς και στους συλλόγους των «ταβουλλαρίων» και των «συνηγόρων» ή «σχολαστικών».

Η φοίτηση στο πανεπιστήμιο της Κωνσταντινούπολης ήταν δωρεάν, διαρκούσε πέντε χρόνια περίπου και ήταν για όσους είχαν τα απαραίτητα προσόντα και την ικανότητα για σπουδές. Η ηλικία των σπουδαστών κυμαινόταν μεταξύ 16 και 20 ετών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΣΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ

- https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A6%CF%85%CF%83%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82_%CE%B5%CF%80%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%AE%CE%BC%CE%B5%CF%82_%CF%83%CF%84%CE%BF_%CE%92%CF%85%CE%B6%CE%AC%CE%BD%CF%84%CE%B9%CE%BF
- <https://www.pemptousia.gr/2015/06/epv2/>
- <http://exploringbyzantium.gr/EKBMM/Page?name=meleti&id=6&lang=gr&level=1>
- <https://sites.google.com/site/stmessinis/ArxikiSelida/oi-physikes-epistemes-sto-byzantio>

ΣΧΟΛΕΣ

- <http://www.eriande.elemedu.upatras.gr/eriande/synedria/synedrio4/praktika1/panagopoulos.htm>
- <http://www.diakonima.gr/2011/05/20/%CF%84%CE%BF-%CE%B2%CF%85%CE%B6%CE%B1%CE%BD%CF%84%CE%B9%CE%BD%CF%8C-%CF%80%CE%B1%CE%BD%CE%B5%CF%80%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%AE%CE%BC%CE%B9%CE%BF-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%BA%CF%89%CE%BD%CF%83%CF%84%CE%B1/>

ΤΕΛΟΣ!